

Inbreng commissiedebat water 6 maart 2025

Op 6 maart staat het jaarlijkse commissiedebat water op de agenda. De waterschappen hebben een aantal aandachtspunten.

Waterkwaliteit

De KRW-tussenevaluatie laat zien dat de afgelopen decennia veel is bereikt, maar dat extra inspanningen nodig zijn om de waterkwaliteit in Nederland verder te verbeteren. Het huidige beleid en de geplande maatregelen zijn onvoldoende om alle KRW-doelen in 2027 te halen.

De waterschappen blijven zich inzetten voor en investeren in schoner en gezonder water en nemen veel maatregelen voor de verbetering van de waterkwaliteit. Bijvoorbeeld door investeringen in extra zuiveringsstappen voor medicijnresten en andere schadelijke stoffen bij de zuiveringsinstallaties. Of op het gebied van ecologisch beheer: 'groen' maaien en baggeren (niet baggeren in de voorplantingsperiode van vissen en niet maaien in het broedseizoen van vogels).

Ook de 'waterknop' kan een oplossing zijn voor het verbeteren van de waterkwaliteit (en het stikstofprobleem). De 'waterknop' staat voor watermaatregelen die snel effect hebben op bijvoorbeeld het watervasthoudende vermogen van de bodem en de natuur. Denk aan het flexibel omgaan met peilbeheer en het plaatsen van stuwen in sloten om water langer vast te houden. Met de 'waterknop' verbetert de hydrologie en dat heeft een indirect effect op de waterkwaliteit.

Naar verwachting voldoet in 2027 driekwart van de regionale wateren aan de norm voor nutriënten (stikstof of fosfor). De concentraties hiervan zijn afgenomen, maar blijven in bepaalde gebieden boven de gewenste niveaus. Aanvullende maatregelen zijn nodig om deze concentraties verder te verlagen. Voorbeelden van deze maatregelen zijn het behoud van grasland, jaarrond groene bufferstroken, het versterken van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) en versterkte handhaving.

De landbouwopgave voor oppervlaktewaterkwaliteit is groot (zie KRW-tussenevaluatie en [nitraatrapportage](#)). Het hele landbouwbeleid moet afgestemd zijn op de KRW-doelen. Diverse programma's kunnen bijdragen aan het halen van de doelen: het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn, het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie 2030 gewasbeschermingsmiddelen en Ruimte voor Landbouw en Natuur.

Wat verder nodig is voor het halen van de KRW-doelen: het terugdringen van industriële lozingen, het teruggaan van emissies van zware metalen (bijv. zink, koper en lood), de aanpak van riooloverstorten en meer geld voor de omgevingsdiensten, die toezien op lozingen van stoffen via de riolering. Ook blijft samenwerking met buurlanden belangrijk om vervuiling die via de rivieren ons land binnenkomt aan te pakken.

Waterschappen kunnen het niet alleen. Ook de landbouw, industrie, inwoners en het Rijk zijn aan zet.

Wat vragen de waterschappen voor waterkwaliteit:

- Maak werk van een bronaanpak met een strenger toelatingsbeleid voor stoffen
- Zorg voor duidelijke normen voor stoffen zodat bedrijven en vergunningverleners weten waar ze aan toe zijn
- Investeer in toezicht en handhaving zodat er adequaat kan worden opgetreden tegen giflozingen
- Breng het landbouwbeleid in overeenstemming met de KRW

Waterveiligheid

Door diverse factoren zoals zeespiegelstijging, meer hoosbuien en vaker hoogwater gelden nieuwe, deels strengere normen voor de dijken. Voor de periode 2030 – 2036 is € 2,5 miljard extra nodig: € 1,25 miljard van de waterschappen en € 1,25 miljard van het Rijk. Half december 2024 besloten de waterschappen om dit geld vrij te maken. Op 26 november 2024 nam de Tweede Kamer unaniem motie Grinwis¹ aan die de regering verzoekt om prioriteit te geven aan het Rijksdeel van deze financiering.

Alle 21 waterschappen moeten in 2025 besluiten nemen over de start van deze grote projecten. Maar op dit moment is er geen zekerheid dat er in de periode 2030-2036 geld vanuit het HWBP voor die projecten beschikbaar is.

Wat vragen de waterschappen voor waterveiligheid:

- Een langetermijnperspectief voor waterveiligheid over bijvoorbeeld tempo en kosten voor de opgave tot 2050
- Een tijdige verhoging van het Deltafonds voor de periode 2030-2036 zoals voorgesteld in motie 36600-J-17

Meer informatie:

Tessa Maas, 0651 382490

tmaas@uvw.nl

¹ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2024Z18706&did=2024D44626>